

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

S ante T

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

civitas nobilissima fuit, Lycurgi legibus optimè olim instituta...

Spartanus, a, um, idè quod Lacedæmonius. ... Virg. I. Aeneidos: Virginis os habitumq; gerens & virginis arma Spartana.

Sparta, Lacus in Atropatia, in quo sales nascuntur & congelantur.

Spartacus, a, um, Famulus gladiator fuit, è Thracia oriundus, robore animi & corporis præstant, qui unà cū Chryso & Oenomaso, effraçto Lentuli ludo gladiatorio, cū septuaginta gladiatoribus erupit Capua, manūq; servorum congregata, quasi iusto exercitu comparato, Cervesium montem in Campania occupavit: ubi quum à Clodio Glabro obsideretur, ejus castra diripuit, & Campaniam populatus, raptis Pretorum fascibus appellatus est Imperator, inde Lentuli exercitum in Apennino dissipavit: apud Mutinam Cassii castra delivit. Tandè quum de Vibe invadenda deliberaret, à M. Crasso pulsus, fugatusq; quum Brutium angulum occupasset, nec in Siciliam præ navium penuria trajicere potuisset, cum suis omnibus, fortissimè dimicans quasi Imperator, occisus est. Lucan. lib. 2: Parthorum unam post prælia fospes, Et Scythicus Crassus victor remeasset ab oris, Ut simili causa eaderes, qua Spartacus hostis.

Spartopollis, a, um, Persona erat histrionica in Tragedia, à sparti canite dicta, virili specie, nigra & subpallida: quemadmodum contra polia, a, um, facie muliebri, denso, canoq; capillitio, cæteris omnibus muliebribus personis, ut ætate, statura & dignitate præstant. Vide Iulii Pollucem Onomastici lib. 4, & Hermolaum in Plinium. Est item Spartopolis gemma quedam à colore dicta, quem Sparti modo habet incanum. Vide Plin. lib. 37, cap. 11.

Sperchius, pen. prod. Germ. Est flus in Thessalia, fessit in du Mæatitè Mer (des.) Fluvius Thessaliæ, qui Pelio monte effusus velocissimo cursu defluit in sinum Mælicum. Autor Strab. lib. 8. Luc. lib. 6. fessit amne citato Mælicas Sperchios aquas.

Spermophagi, a, um, Aethiopiæ populi, non procul à Meroe insalata dicti quod semine victitant, quod Græci appellat. Autor Strab. lib. 16.

Sperippus, a, um, Philosophus Atheniensis, Platonis ex torore nepos, qui octo annos Platonice scholæ præfuit. Erant hunc senio confectum, sibi mortè confutivisse mœtore impulsus. Ptolemaeus verò scribit, illam pediculis effervescensibus interisse. Primus invenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia. Composuit dialogos à Diogene commemoratos. Hunc Plato quasi Philosophiæ hæredem reliquit, ut scribit Cic. lib. 1. Academ. quest.

Sphæteriæ, a, um, & Sphagia, a, um, Insula est Mæsseniæ adiacens è regione Pyli, cujus meminit Strab. lib. 2.

Sphinx, vide in APPEL.

Spineticum, Vnum ex Padis ostiis: quo Claudius Cæsar è Britannia triumphans, prægrandi illa domo veniit, quam navi intravit Adriam, à Spina urbe nomen habens, quam conditâ voluit à Diomede. Vide Plin. lib. 3, cap. 16.

Sprintharus, a, um, Nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificavit. Autor Pausanias.

Spio, a, um, Nympha marina, Nerei & Doridis filia sic appellata à speluncis maris, in quibus Nympha habitare dicuntur. a, um, enim spelunca est. Virg. 4. Aen. Niseq; Spioq; Thaliaq; Cymodoceq; etc.

Spoletum, a, um, Ger. Die Stadt Spoleto in Italia Civitas in Umbria, etiam hodie nomen retinens.

Spoletinus, a, um, pen. prod. Ger. Ve ab Aretio Aretinus: ut, P. Cominius Spoletinus, apud Ciceronem de Clar. Orat. Mart. lib. 13. De Spoletinis, qui sunt cariota lagenis, Malueris, quam si vina Falerna bibas.

Sporades, a, um, Insulæ quædam circa Cretam in mari Cæpathio, sicut Strabo lib. 10. scribit. Dicitur quod in mari sparsæ sint, non in orbem coarctatæ, quemadmodum & Cyclades. Sunt autem harum nomina, Helene, Phocosa, Phæcassa, Scinusa, Pholegædros, Thera, Anaphe, Astypalæa, Lagusa, & Ios, in qua Homerus fertur esse sepultus.

Sporus, Spado fuit à Nerone in deliciis habitus, quem etiam in mulierem conatus est transformare, eundemq; dote inter auspices consignata, palam uxorem duxit. Post Neronis autem necem, iustus à Vitellio ut in habitu confutratæ puellæ, se in theatro siceret: nō ferens tantam ignominiam Sporuz mæus sibi intulit.

Spurina, Dux regis Parthorum, qui Crassum interemit. Et Mathematicus ac vates, qui Cæsar prædixit ut Martius cave-

ret Idus: cujus Tranquillus in Cæsar & Valens meminit. Tertius hujus nominis adolescens fuit egregia forma, qui quum se feminas, virosq; ad libidinem aspectu decore videret invitare, oris pulchritudinem vultibus spontè deheoit. favit. Autor Valerius de Verecundia.

Stabianus, a, um, Campaniæ oppidum bello sociali à Sylla delictum. On. Pompejo, & L. Carbone & O. S. Autor Plin. lib. 3, capite 7.

Stabianus, a, um, Ager Stabianus. Plin. lib. 32, cap. 11. In Stabiano Campaniæ ad promontorium Hercules Melanum, in mari panem abjectum rapiunt: idemq; ad nullum cibum, in quo hamus sit, accedunt.

Stagira, a, um, Oppidum in finibus Macedonia, ad sinum Strymonicum, Aristotelis Peripatetici patria: qui inde Stagiritæ, a, um, cognominatur.

Staphylus, a, um, Sitheni filius, primus aquâ vino miscere docuit. Plin. lib. 7, cap. 56.

Starcaterus, Rex Danorum, qui quum Lenum quendam per nefas occidisset, penitentia ductus, ejus filio Hæthero sequebatur occidendum. Saxo lib. 8.

Staseas, a, um, Neapolitanus philosophus Platonicus, afflicti bit Cic. de Finibus bon. & mal.

Stasis, a, um, Vrbis est Pæsidis, edita in petra sira, quam tenuit Antiochus Seleuci filius, Genesio Stalites, a, um, Stephano.

Stasandus, [Ger. Der Kinde des Oer] nomen se fessit tamen fessit Deus pietatis præfess credidatur apu quis, in cujus turba pueri esse putabatur, quum primum stare atq; incedere inciperentur ex Vatione de Libris educandis docer Nonius.

Statinæ, a, um, Insula, secunda syllaba corr. Insulæ sunt in sinu Campano, terræ motu enata, teste Plin. lib. 2, cap. 22. Papius in Sylva: Aenariq; lacus medicos, Scatinasq; renatæ.

Statis Cæcilius, Poeta Comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in Comædia partes tribuit: quanquam à Cicero non nunquam malus linguæ Latine auctor, non nunquam etiam futurus scriptor appellatur. Statius alius, cognomen to Papius illustri Poeta fuit Neapolitanus, Domiani temporibus, Juvenalis & Martialis æqualis: cujus multa extant Poëmata. Sylvati libri quatuor: Thebaidos libri duo decim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod morte præventus absolvere nō potuit. Scripsit & Agaven Tragediam, quâ inopia coactus Paridi histrioni vendidit. Juven. Sat. 7: Cuius ad vocem jucundam, & cæcimen amica Thebaidos, laurum facit eum Statius urbem, Promissiq; diem, tanta dulcedine ca pros Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi. Andronicus quum fessit subscissa versu, Eius in ista dram Paridi noli vendat Agaven. Fuisse autem horum utrunque servum, Statis nomen servile suis declarat.

Statones, Hetruræ populi, apud Plin. lib. 2, cap. 2, quorū oppidum Statonia commemoratur à Strabone lib. 5. In horum agro vinum satis generosum nascebat, quod Statonense vocabatur: cuius meminit Plin. lib. 14, cap. 6.

Staryelli, a, um, Populi Liguriæ, teste Plin. lib. 3, cap. 5, quorum oppidum Aquæ Staryelice collocatur à Strabone in ea via, quæ à Genus Placentiam ducit.

Stella Arcontus, poeta Paravinus lepidissimus, familia consulari ortus, Violantillam amavit, puellam Neapolitanam, quâ tandem duxit uxorem. Hæc in deliciis habuit columbæ, avom dicatam Veneti, quam Stella fessit defunctam pulcherrimo carmine copulq; ipsam Columbâ inscripsit. Mart. lib. 12. Lanigeros habitat facundus Stella penates.

Stennio, Vocatio lib. 10, cap. 10, una est Gorgonum, sed Schenno scribendum, ut insi: filia Phorci ex moalito marino suscepta, quæ debilitas interpretatur: id est, timoris motu, quod tantum mentem debilitat. Vide GORGONES.

Stentor, [Ger. Die Stentor] Nomen est in grece gestus, ubi præst fessit. Græcorū omnium vocalissimus, qui quinque ginta hominum clamorem vocis magnitudine adæquabat, ut placet Homero 5. Iliad. Unde proverbium: Stentore clamorior. Juven. Satyr. 13: Tu miser exclamas, ut Stentora vincere possis.

Stercurius, Dicitur est Saturnus, quod primus stercoreandi agrationem invenit. Autor Macrobius.

Stereontium, a, um, Vrbis in inferiore climate Germaniæ, cujus meminit Ptol. lib. 2, cap. 12.

Stêropê, a, um, penult. corr. Stêropes Suidæ, Atlantis filia una Plejadum: quam nonnulli Aëtropen vocant. Vide supra in dictione PLEIADES.

Stêropês, a, um, pen. corr. Stêropes, Vnus ex Vulcani ministris, à fulgure nomen habens. Virg. 8. Aen. Brontesq; Stêropesq; & nudus membra Pyramos.

Stesichorus, a, um, pen. corr. Stesichorus, Nomen poetæ Lyrici ex Himera Sicilia urbe, à qua Himeræus est dictus. Alii ex Methastia urbe natum dicunt. Alii ex Palæstia Arcadiæ oppido. Fessit

runt inde profugam Catanam venisse, eoq; in loco defunctu, & extra portam urbis sepultum fuisse, portamq; ab eo Stelichoriam nuncupatam. Natus est trigelima septima Olympiade sextaq; & quinqua gesima obiit. Fertur Iulianum aliquando in ore Stelichori infantis cecidisse mirabili auspicio, summum cum Poetam futurum, & cantus suavitate omnes, qui ante eum fuissent, superaturum. Fratrem habuit Mamertinu, optimum geometram. Dicitur & scripsisse Helenæ vespertationem, ex quo exoculatu fuisse, rursusq; ob palinodiam visum recuperasse. Quam fabulam tetigit & Horatius in Epod. ad Canidiam sic scribens: Infamis Helenæ Castor offensus vice, & Fraterq; magni Castoris, vixi prece. Adempta vati reddidit lumina. Vocatusq; est Stelichorus: quoniam primus eum citharæ cantu chorum instituit: nam prius Tifias vocabatur. Auctor Suidas. Quintilianus vero libro decimo, capite primo, sic eum taxat: Stelichorus, quam sit ingenio validus, materie quoq; ostendunt, maxima bella, & clarissimos canentem ducti, & epici carminis onera lysa sustinent. Reddit enim personis in agendo summi loquendoq; debitam dignitatem, ac si recitasset in odum, videtur amulan proximus Homerum potuisse: sed redundat, atq; offunditur: quod ut est reprehendendum, ita copie vitium est.

Stelicea, Mulier fuit insigni forma, mira;que, venustate prædita, quæ quum a Themistocle & Aristide adamarerit, causa fuit dissidii inter duos præstantissimos duces. Auctor Plutarchus in Themistocle.

Stesimbrotus, pen. corr. *stēsímbrótos*. Historicus fuit Tarfenlis, qui Cimons Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimons. Stesimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, à patre interfectus, quod cum Lacedæmonibus ipso inconsulto manum conferuisset, etiam si speciosissimam eo ex prælio victoriam reportasset. Auctor Plutarchus in Parallelis.

Stenelus, *stēnelos*. Capanei & Evadne filius, unus ex Græcorum ducibus qui bello Trojano interfuerunt. Hunc Virgilius inter eos annumerat, qui ligni equi alvo fuerunt inclusi. Theofandrus (*inquit*) Stenelusque ducet, & dicitur Vlyses. Fuit & alter Stenelus Persei filius ex Andromeda, cujus meminit Homer. lib. 2. Iliad.

Stenobee, *stēnobēē*. Suidæ præci Corinthiorum, aut (ut alii malunt) Argivorum Regis uxor, filia Iobata regis Lyciorum, quæ bellis Trojans amore capta, quam repuliam tulisset, apud virum eum detulit, tanquam vinum sibi afferre voluisset. Quam fabulam qui latius nosse cupit, videat supra in dictione BELLEPHONTES.

Stenyo, *stēnyō*. Fuit una ex filiabus Phocæ & bellæ maritæ, Medusæ foror. Vide latius supra in dictione GORGONES.

Stelion, *stēlion*. Mercurii stella, *stēlion* hoc est, à lucendo dicta. Cic. 2. de Nat. deo. infra autē hanc stellā Mercurii est, ea *stēlion* appellatur à Græcis, quæ anno ferè vettete, signiferum lastrat orbem, neq; à sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tum anteverrens, tum subsequens.

Stilico, *stīlico*. Honorii Imperatoris socer, à Claudiano poeta multis laudibus celebratus. Hic quum res plurimas felicissimè gessisset, tandem ut Eucherium filium ad imperatorium fastigium eveheret, adversus principes conjuravit quæque Gothorum irruptioni resistere posset, ut imperatorum vires minueret, passus est Ibrahim ferro, flammisq; crudelissimè devallari. Vide Eutropium.

Stilpo, *stīlpos*. Megarensis philosophus fuit, tempore primi Ptolemæi, discipulos Patidæ Thebani: præfuit scholæ Megarensi scripsit dialogos non minus viginti. Huic quum Ptolemæus Soter, patria ejus potius, splendidam conditionem offerret, si secum in regnum proficisci vellet, constantissimè recusavit. Demetrius quoque cognomento Poliorcetes, quum Megara cepisset, tantum huic honoris detulit, ut quicquid illi ablatum erat, iussent restitui. Ille contra nihil se amisisse respondit: Philosophiam enim cum eloquentia neminem sibi admiscere potuisse. De hoc quoque memoria prodidit Cicero in lib. de Fato, quod quum ei vinolentus, & luxuriae vitia essent ingeuita, sic vitiosam naturam edomuerit, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.

Stiphelus, *stīphēlos*. Unus ex Centauris, Ixionis, & Nubis filius, à Cæneo interfectus ea in pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ovid. 12. Metam. Quinque neci Cæneus dederat Stipheliumq; Bromumq; *et c.*

Stechades, *stēchades*. Germ. *Stech* in aufgang des Rhodano nabe bei Warfien. Vulgò *La Era*. Insulae sunt numero tres, Massiliensium littori vicinæ, sic dictæ propter ordinem quo sitæ sunt. Plin. lib. 3. ca. 5. Stechades tres à vicinis Massiliensibus dictæ propter ordinem: quas item nominant singulis vocabulis, Protea, & Melen, quæ & Pomponiana vocatur: tertia Hypæa. Lucan. lib. 3: Et jam turriteram Bruti comitata cari-

nam Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis Stechados arva tenens.

Stoici, *stōici*. Philosophi appellati sunt à *stōia*, quod significat porticum, quò coavenire ad differendum solebāt. Erat enim porticus Athenis dicta Pœcile, ex varietate picturæ (Græci enim *stōia* varium dicunt) in qua Zenon, primus ejus se dicit autor, philosophiâ profitebatur. Unde & secta Stoica, & Philosophi Stoici nuncupati sunt, qui antea Zenonis dicebātur, à Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrysiptus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito. [Germ. *Die Philosophi der secti Zenonis an dem tempore in dem schopff zu Athen Pœcile gemant getichet hat.*]

Stoicæ, adverbium, Cicero in Parad. De diis immortalibus, de charitate patris, Stoicæ scilicet, nullis oratoris ornamentis adhibitis, dicere de Catone.

Strabo, insignis geographi nomen, qui temporibus Augusti, & Tiberii claruit. Scripsit Commentarios geographicos, qui etiam hodie omnium manibus teruntur.

Stragona, *stragona*, *stragona*. Vids in climate inferioris Germaniæ apud Ptol. lib. 2. cap. 11.

Stratius, *stratius*, Iovis cognomen, qui apud Caras colebatur: quod nos *belliosum* interpretari possumus. Auctor Herodot. lib. 5.

Strato, *stratos*. Nomen proprium Sidonis reguli, qui (ut Hieronymus scribit) manu propria se volens confodere, ne imminuentibus Persis ludibrio foret, quorum secus Aegyptii regis societate neglexerat, detrahebatur formidine, & gladio, quæ arripuerat, circumspiciens, hostium phides expectabat adventum. Quem jam jamq; capiendum uxor intelligens extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit. Compositusq; ex more cadavere se motens superjecit, ne post virginalia foedera, alterius coitum sustineret.

Straton, *stratos*. Ut scribit Suidas, Lampfacenus philosophus fuit Theophrasti familiaris, & successor, & præceptor Ptolemæi Philadelphici: qui ob insignem naturalis philosophiæ cognitionem Physicus est cognominatus. Stratonem octo fuerunt primus Isostratis auditori secundus Lampfacenus, Theophrasti discipulus: tertius medicus, qui Erasistratum sordidavit: quartus historicus: quintus poeta, Epigrammatum scriptor: sextus antiquus medicus, ut ait Aristoteles: septimus Peripateticus: qui vixit Alexandria. Hæc Diogenes Laërtius. Octavum Plutarchus Stratonem ponit rethorices præceptorem, ac Buri familiarem, qui una cum eo in bello Philippensi fuit: solusq; adhibitus, dum ille sibi mortem confecit. Conciliarius postea Augusto per M. Messalam, qui comes ad bellum Asiaticum fuit. Lacrymans enim Messala: Hic est, (inquit Augusto) qui meo Bruto gratias extremas subministravit.

Stratonice, *stratonice*, *stratonice*. Ariarathi Cappadocum Regis filia, uxor Eumenis, Pergami Regis: cui Attalum peperit, qui illi in regnum successit. Vide Strab. lib. 13.

Stridon, *stridon*. Vulgò *Sidriga*, Oppidum in agro Iulianopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio, D. Hieronymi patria, à Gothis eversum.

Strongyle, *strongyle*, *strongyle*. Vulgò *Stromboli*, Insula est maris Tyrreni, non procul à Sicilia, unâ Acolidum: cujus incolæ triduo ante ex fumo prædicere solebant, quinam statui essent venturae: factus est locus fabulæ, ut Acolus qui in hac insula regnabat, ventorum rex crederetur. *Quid* est autē Strongyle à rotunditate: nam Græci rotundum *strongylos* appellant à Silio Italico lib. 14. Strongylos appellatur: Mille Agathina dedit, perlatatq; Strongylos Aulius. *Strongyle* item dicta fuit Aegæi maris insula, una Cycladum, quæ notiore nomine *Naxos* appellatur. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

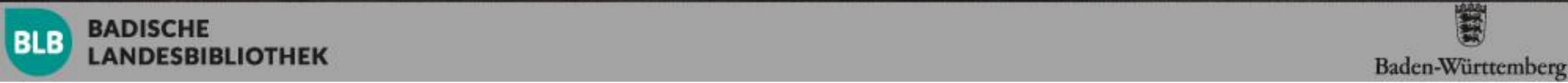
Strophades, *strophades*. Germ. *Stroph* in im Zonischen Meer neben Zaymbus gegen Mitag getegen. Vulgò *Strophades*. Sunt duæ insulae in mari Ionio, ad Occidentale latus Peloponnesi, quæ antea Plotæ dicebantur. Strophades dictæ à conversione Calais & Zethæ, qui ad has usq; insulas Harpyias persecuti, inde reversi sunt. Nam *strophades* inter cætera conversionem significat. Virg. 3. Aen. Excipiunt Strophades: Græci sunt nominæ dictæ, Insulae Ionio in magno.

Strophilus, *strophilus*. Proprium nomen Phocænsis regis, patris Pyladis: cujus beneficio Orestes matris suæ crudelitati est ereptus, & unâ cum Pylade ejus filio liberalissimè educatus.

Struma Nonii cujusdam Romani Senatoris nomen fuit, in quem veluti sella curuli indigno stomachatur Catullus poeta. Epigr. 69. Sella, inquit, in curuli Struma Nonius sedet.

Struthopodes, *struthopodes*. Mulieres sunt in India: ita brevitate, ut nomē acceperint à passerulorum pedibus. Siphontinus.

Strymon, *strymon*, pen. gen. corr. [Germ. *Strom* in Thracia, influssiget im Berg Eno, vnder sichet Thraciam von Macedonia.] Fluvius est Macedoniâ à Thracia dividens, ut Plinio placet. Nam Ptolemæus Nello Flavio eas determinat. Oritur Strymon in Hamo monte, septemque efficit lacus: quibus

deinde in unum alveum collectis, juxta Amphipolim influit in maris Aegypti sinum, qui ab ipso Strymonicus appellatur. Virgilius 4. Georg. Rupe sub adversa, deserti ad Strymonis amnem.

Strymonis, a, um: ut Grues Strymoniae. Virg. 10. Aen. quales sub nubibus atris Strymoniae dant signa grues.

Stura, Fluvius est in Alpibus nascens, unus ex triginta, qui a Pado in mare Adriaticum defertur. Autor Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgò Sture.

Sturii, Populi ad Oceanum Gallicum, Rheni quaedam insulas incolentes. Autor Plinius libro 4. cap. 15. Vulgò *Los de Stavenen en Frisa*.

Sturium, sive insula est Galliae Narbonensis adjacens, non procul a Stoechadibus. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

Styellia, Castellum Megaridis in Sicilia, cujus incolae dicuntur Styelleni, *Styellia* Stephano.

Symphalius, Lacus in Arcadia juxta Symphalium oppidum, ex quo Erasinus fluvius erumpit. Ovid. lib. 2. Fastorum. Testis erit Pholoë, testes Symphalides undae. A Symphalo lacu Symphalides aves appellatae sunt, tantae magnitudinis ut Solis radios obumbrare dicerentur, omnem Arcadiam devastantes, donec ab Hercule aenei crepitaculi fonitu peccerentur. Virgilius de Herculis arumnis: Symphalidas pulit volucres discrimine quinto. A Symphalo oppidum sit Symphalius, phalia phalium, *Symphalia*, & Symphalis, lida. Hieronymus contra Iovinianum: Aristoclidis Orchomeni tyraannus adamavit virginem Symphalidem, quae quum patre occiso ad Templum Dianae concessisset, & simulacrum eius teneret, nec vi posset avelli, in eodem loco confossa est. Ob cujus necem tanto omnis Arcadia dolore commota est, ut bellum publice sumeret, & necem virginis ulcisceretur.

Styra, Euboeae insulae oppidum fuit, non procul a Carysto, a Phaedro Atheniensium duce bello Malliaco eversum. Autor Strabo lib. 10.

Styx, *Styx* Germ. Ein heiliger Fluss bey dem die Götter schwuren.] Fons est ad Nonacrum Arcadiae & laxus profluens, exitusque omnibus animalibus, tanquam frigidus, ut potus statim enecet, ferrumque acies erodat, solaque multae ungulae possit contineri: caetera vasa frigoris vehementia statim dirumpens. Hoc veneno quidam Alexandri ab Antipatro non sine Aristotelis consilio, putant peremptum. Styx Graecis maestitiam sonat, unde *Styx* quod querulum, tristem, vel odiosum sonat. Hinc poeta occasione arripuerunt, qui Stygem paludem esse apud inferos dixerunt: apud superos tanta in veneratione habitam, ut nefas ducerent quicquam eorum quae per Stygem jurarent, non observare. Siquis deorum violasset, ceterum animi a nebulare abilitate, & numinis maiestate erat privatus. Virg. 6. Aen. Stygiamque paludem Dii cuius jurare timent, & fallere numen. De hac Servius sic scribit: Dicitur Victoria Stygis filia bello Gigantum Iovi favisse: pro cuius remuneratione Iupiter ei tribuit, ut jurantes dii per ejus matrem non audeant fallere. Ratio autem haec est: Styx maerorem significat: unde *Styx* tristitia Styx dicta est. Dii autem legi sunt semper, unde & immortales: ergo quia maerorem non sentiunt, jurant per rem suae naturae contrariam: id est, tristitiam, quae est eternitati contraria. Idem iusjurandum per execrationem habent. Haec Servius enarrans hunc locum Virg. 8. Aen. Quod si tantus amor menti, si tanta cupido est, Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara, & alia palus in Aegypto juxta Memphim, quae veteres Styga vocaverunt, ambiens Abaton insulam.

Stygius, a, um, adjectivum, *Stygius*, ut Iupiter Stygius, pro Plutone, apud Virg. lib. 4. Aen. Sacra Iovi Stygio, quae tunc incepta paravi. Stygius canis: id est, Cerberus. Seneca: Hic saevus umbras territat Stygius canis.

Suad, a, e, a Romanis dicta est quaedam persuasionis dea, quae Graeci vocant *Peitho*. Cic. de Clar. Orat. *Peitho* quam Graeci vocant, cujus effector est orator, hanc Suadam appellavit Ennius. Eius autem Cethegam medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis fessivisse, huius hie medullam nostram oratore fuisse dixerit. Et paulo post: Cethegam illi homines florem populi esse dixerunt, Suadaeque medullam dixit Ennius.

Subveteribus, Est loci nomen in urbe Roma, sicut & Subnovis. Plaut. in Cure. Subveteribus ibi sunt qui dat, quiq; accipiunt sub scaenore. Suetonius in August. Bisatiam laudatus est, pro aede divi Iulii a Tiberio: & pro Rostris Subveteribus. Vairo: Subnovis dicta pars in foro aedificiorum: quod vocabulum est pervectum.

Subur, Est Hispaniae Tarraconensis oppidum ad flumen Rubricatum, ut scribit Plinius lib. 3. capite 3. Vulgò *Siegen*: alius *Subur*.

Suburrâ, Vicus Romae, ut ex Iunii sententia refert Varr. lib. 4.

de lingua Lat. sic dictus ab eo, quod situs sit sub loco, quem Terrem muru appellant. Verum ego (inquit Vatro) penitus a pago Succufano puto dictu Succufam, inde mutata sita Suburrâ. Cujus rei indicium est, quod antiquus, per c. lineam, non per b scribatur. Festus vero Verrium sequens, a succurrendo dicta existimat, quod in ea statione soleat habere praesidium stativum, ut Exquilis succurreret. Gabinus eâ pariter infestantibus. Cujus rei indicium profert, quod a suo seculo, Succurrana tribus scribi soleat, per c litteram, non suburrana per b. Suburrânâs, na, num, ut Regio Suburrana, in qua meretricum diversoria erant, quae ob id Suburranae dicitur a Porcia. Mart. lib. 6: Famae non nimium bonae puellam Quales in media sedent suburrâ. Vendeat modo præco Gelbaeus.

Suffes, Campaniae oppidum, non procul a Lini amne, ut autor est Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgò *Suffa*.

Suffesiones, Gelliae Belgicae populi, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 17, in provincia Remensi. Hodie *Suffes*.

Suffevî, *Suffevî* Germ. Die Schwaben.] Bellicosissimi Germaniae populi, olim Albi, hodie Danubii accolae. Luc. lib. 2. Fundit ab extremo fluvio Aquilone Suevos.

Suffevî, *Suffevî* Germ. Das Schwabentand.] dicitur eorum regio. Olim circa Albi habitaverunt. Et plus quam centum pagos habuerunt. Geas valida & bellicosissima.

Sullâ, Ab antiquis dicti sunt, qui postea Sylla propterea quod praeci illi peregrinam literam nullam recipiebant unde & Funges vocabant, quod nos Phrygi dicimus. Hinc etiam Sullanum diem apud Ciceronem legimus, pro Syllano, ad Attic. lib. 10: Non fuisse & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus dies ille Sullano callidissimo viro C. Mario, si nihil utraque eorum fecisset. Quo in loco Syllanum diem cum intelligit, quo L. Sylla Marianarum partium victor, urbem ingressus, omnia credibus & proscriptionibus vastavit. Unde autem primum Sylla, vel Sullâ dicti sunt, vide infra in SYLLA.

Sullâ dicitur, de Syllâ formatum, id est valens quod proscripturum, vel Syllae proscriptionem imitari. Cic. ad Attic. lib. 9: Sed mediis fidius turpe nobis puto esse, de fuga cogitare. Hoc turpe Cn. nosse biennio ante cogitavit, ita Sullârit animus ejus, & proscripturum jam dia.

Sulmo, *Sulmo*, Oppidum Pelignorum, in quarta regione Italiae, nonagesimo ab urbe distant lapide, Ovidius poete patria, ut ipse testatur 4. Trist. sic scribens: Sulmo mihi patria est gelidâ uberimus undis, Miliia qui novies distat ab Urbe decem. Dicitur Sulmo a Solymo Aeneae comite, conditore, cuius nomen ut testatur idem Ovid. 4. Fast. Huius erat Solymus Phrygia comes unus ab Ida. A quo Sulmonis moenia nomen habent.

Summanis, pen. procl. Pluto, deus inferorum: ita dicitur, quia summus deorum Manium in nuptiis Philologiae docet Martianus. *Summanis* Hinc Romani nocturna fulmina assignabant, quem admodum diurna Iovi, teste Plin. lib. 2. cap. 31.

Sunsum, *Sunsum* Vulgò *Cabo de columbas*, Extremum Antiochae promontorium, Ortus spectans, vicum habens ejusdem nominis, quem Leonardi tribui assignat Stephanus. Vide Ptolemaeum decima Europae Tab. & Strabonem sub initium lib. 9.

Surrentum, *Surrentum* Ptolemaeo, Oppidum est Picentinorum, juxta Minervae promontorium, Sirenum quondam sedem, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Hinc Surrentina vicia, & Surrentini colles, apud Colum. lib. 3. cap. 2.

Susâ, *Susâ* Ptolemaeo, Urbs nobilissima, inter Persidâ & Babyloniam sita, Persarum olim regia, a Dario Hyrtaspis (si Plinio credimus) aut (ut Straboni placet) a Tithone Memnonis patre condita, trans Choaspem fluvium a cujus usibus nomine circumjecta regio dicta est Susiana. In hac urbe sita nobilitas illa Cyri regia, candido, varioque marmore, columnis aureis, magnaque gemmarum copia exornata, caeli in lacunaribus habens simulacrum, stellis micantibus insignitum. Est autem hoc nomen pluralis tantum numeri, & neutri generis. Propert. lib. 2: Non tot Achemeniis armantur Susa lagina. Lucanus: Non tot Achemeniis deducunt Medica Susa Agmina. Dicta autem putantur Susa a liliorum copia, quae illorum lingua *Susa* dicuntur.

Susânâ, *Susânâ* Stephano, Germ. Ein Landestheil Asie, ist jenseits Assyria, Babylonien, Persien, und dem Meer.] Asiae regio, Persicae dittonis, quae a Septentrione terminatur Assyriâ & Occasu Babylonis adjacet: ab Oriente habet Persidem: a Meridie partem Persici sinus. Dicta Susiana a Susa urbe nobilissima. Persarum regia, & totius regionis caput. Latiorum eius descriptionem pete ex Ptolemaeo lib. 6. cap. 3.

Susiana, Vide SYSA.

Sutrium, *Sutrium*, Oppidum Tusciae mediterraneum, apud Strabonem lib. 5.

Sutrus, (ut ex Catonis sententia refert Plin. lib. 4. cap. 1.) Nomen fuit elephantum, qui in Punica acie fortissimè dimicaverunt, altero dente mutilato.